معلم (شاعر) | آل احمد (نویسنده) | امیر حسین فردی (نویسنده) | ابوالفضل عالی (گرافیست) | شهید رسول کاظم نژاد (عکاس) | صفار زاده(نویسنده) | حمید سبزواری(شاعر) | مهرداد اوستا(شاعر) | اکبر خلیلی(نویسنده) | نصرالله مردانی (شاعر) | مسعود شجاعی طباطبایی (کاریکاتوریست) | حبیب الله معلمی (شاعر) | علیرضا قزوه(شاعر) | محمدعلی گودینی (نویسنده) | علی محمدمؤدب (شاعر) | اکبر صحرایی (نویسنده) | محمدمهدی سیار (شاعر)

کتاب؛ مهجور زمان

■ حسام آبنوس

نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران که امسال بیست و هفتمین دوره آن برگزارشد یکی از بزرگ ترین رویدادهای فرهنگی جمهوری اسلامی ایران است که با استقبال بی نظیر مردم مواجه می‌شود. در این بین نظرات بسیاری در ارتباط با دلایل این استقبال مطرح می‌شود اما آنچه حائز اهمیت است حضور و شوق عمومی برای مشارکت در یک رویداد فرهنگی است، که همین نوع نگاه می‌تواند بر فرهنگ دوست بودن ایرانیان صحه گذاشته و آن را تایید کند.

نمایشگاه کتاب تهران که هرساله در اردیبهشت ، بهشتی برای اهالی کتاب و مطالعه است، فرصتی است تا علاقه مندان به کتاب دمی در میان تازه های نشر قدم بزنند و از حضور در میان بوستان دانشمندان لذت ببرند. آشنایی با تازه های نشر و یافتن فرصتی برای تورق برخی آثار و احیانا استفاده از تخفیف های ارائه شده بر روی کتاب‌ها به منظور خرید کتاب، همه از مزایای برگزاری نمایشگاه سالانه کتاب است تا برخی حتی توشه یک سال مطالعه خود را از نمایشگاه برگیرند.

نمایشگاه کتاب با یک آمار چهار تا پنج میلیون بازدید کننده در هر سال نقطه امیدی است برای حضور پررنگ تر تمام نهادهای مسئول و متولی در حوزه فرهنگ به منظور تقویت عرصه کتاب. سایر زمینه‌های فرهنگی از نظر مخاطب و اثرگذاری قابل قیاس با حوزه کتاب نیست. اگر نمایشگاه کتاب را بزرگ ترین گردهمایی اهالی کتاب تلقی کنیم و آن را با جشنواره فیلم فجر مقایسه نماییم خواهیم دید که میزان استقبالی که از کتاب در میان مردم وجود دارد به نسبت سینما قابل اندازه گیری و مقایسه نیست. از همین رو این نیاز بیشتر به چشم میآید که دست اندرکاران حوزه کتاب برای مانوس نمودن شهروندان جامعه باید بیش از پیش تلاش نمایند و به سالی یک مرتبه برگزاری نمایشگاه کتاب بسنده نکرده و از ظرفیتهای این یار مهربان بیشتر در مسیر تعالی افراد جامعه استفاده نمایند.

برگزاری نمایشگاه های فصلی کتاب، راه اندازی شبکه‌های مردمی مطالعه و تبلیغ کتاب، ایجاد زمینه‌های لازم برای در دسترس قرار گرفتن کتاب برای تمام گروههای سنی، زمینه سازی برای تامین کاغذ و به تبع آن ارزان شدن قیمت کاغذ و ... همه از فعالیتی است که شاید در ابتدا با استقبال درخور توجهی روبه رو نشود ولی به مرور زمان و پس از مشخص شدن جایگاه واقعی کتاب در اجتماع با استقبال بی نظیر آحاد جامعه روبه رو خواهد شد.

راه اندازی و تاسیس نشریات تخصصی حوزه کتاب که به صورت کاملا حرفه ای به نقد کتاب بپردازد، یکی از راههای عمومی کردن کتاب در میان اقشار گوناگون است. در اینجا باز میتوان به میزان تعداد نشریات سینمایی در قیاس با نشریات مرتبط با حوزه کتاب اشاره داشت که تا چه میزان تفاوت وجود دارد. این نشریات که در معرفی سینما و اهالی آن در میان عموم آحاد جامعه بی تاثیر نیستند به نسبت مخاطب عام از تعدد و کثرت بیشتری به نسبت مخاطبان بیشمار کتاب و گستردگی موضوعی آن برخوردارند. توجه و پرداختن به کتاب به اندازه‌ای در محاق فراموشی قرار گرفته که رسانه ملی نیز همسو با حرکت عمومی جامعه، بیشتر به مقوله‌ای چون سینما می‌پردازد تا کتاب. نبود برنامه های باب میل مخاطب عام در تلویزیون، خود دلیلی بر مهجوریت این یار پند دان است.

این موضوع یعنی ایجاد مطبوعات تخصصی ویژه پرداختن به کتاب در کلام رهبری معظم انقلاب نیز به چشم می‌خورد: «وقت انسان محدود است. کسانی که اهل مراجعه به کتابند، احتیاج دارند که اهل نظر و اطلاع، کتاب‌ها را به آن‌ها معرفی کنند. ما متأسفانه مطبوعاتی که از لحاظ وسعت و کیفیت، مخصوص این‌کار و شایسته‌ی این زمان باشد، نداریم؛ در گذشته هم اگر بود، خیلی نادر بود و سطح چندان بالایی نداشت. البته امروز هم در گوشه و کنار مواردی وجود دارد که کافی به نظر نمی‌رسد. من می‌خواهم از اهل فکر و نظر و قلم و کتاب و کسانی که به کتاب اهمیت می‌دهند، خواهش کنم که به نقد کتاب بپردازند.»

نقد کتاب و معرفی کتاب یکی از موضوعاتی است که مورد نظر رهبری بوده و بایسته است در این مسیر تلاش شود. این نکته نیز در خور توجه است که کتاب معجزه پیامبر خاتم (ص) بوده و ما که خود را از پیروان این پیام آور الهی می‌دانیم شایسته است تا در توجه به کتاب اهتمام بیشتری داشته باشیم.

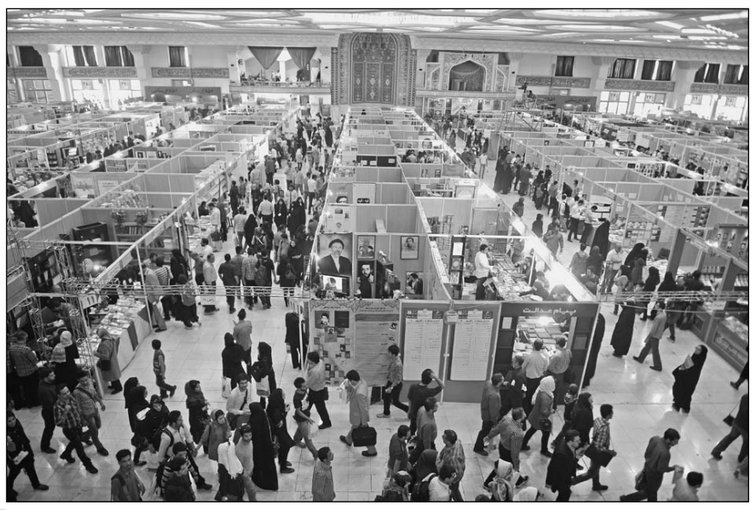

نمایشگاه کتاب تهران دچار اکنون اندیشی است

■ لیلا کریمی

بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با شعار «بهشت دانایی در ضیافت کلمات» برگزار شد. این جشن بزرگ فرهنگی هر ساله توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود اما امسال سید عباس صالحی، رئیس نمایشگاه کتاب تهران در نشست خبری این رویداد فرهنگی بزرگ خبر از واگذاری نمایشگاه کتاب تهران به بخش خصوصی داد ؛ در این خصوص با تنی چند از اهالی فرهنگ به گفت و گو نشسته ایم:

حمید رضا شاه آبادی مدیر موسسه بین‌المللی دارالهدی در خصوص واگذاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به بخش خصوصی گفت :واگذاری و اجرای نمایشگاه به بخش خصوصی ،موضوع ناشناخته‌ای نیست. بسیاری از نمایشگاه‌های دنیا چون فرانکفورت توسط اتحادیه ناشران آلمان برگزار می‌شود. اگر بتوان سازو کاری با حفظ همه جوانب کار تعریف کرد و نمایشگاه کتاب به بخش خصوصی سپرده شود به نوعی از تصدی گری‌های دولت در بخش فرهنگ کاسته و بخش خصوصی فعال‌تر می‌شود .در حال حاضر هم بخش‌هایی از فعالیت‌های نمایشگاه توسط بخش خصوصی اداره می‌شود. گمان می‌کنم برای این واگذاری نباید عجله کرد. باید کلیه جوانب کار سنجیده شود. و با احتیاط و قدم به قدم این کار صورت گیرد.

نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از نگاه نویسندگان

باتوجه با اینکه افغانستان مهمان ویژه نمایشگاه کتاب تهران بود، شاه آبادی ادامه داد: در حال حاضر ۸۰ درصد کتاب‌هایی که در افغانستان مورد استفاده قرار می‌گیرد کتاب‌های چاپ ایران است. نکته مهم این است که بخش بسیاری از این کتاب‌هایی که مخاطبان بیشتری دارد در کشور پاکستان به طور قاچاق تجدید چاپ می‌شود و به اسم کتاب ایرانی وارد افغانستان می‌شود. درواقع حجم بسیار زیادی از این مبادله کتاب‌های قاچاق است.

مدیر انتشارات الهدی با اشاره به حجم بالای تجارت کتاب در افغانستان گفت: تجارت کتاب در افغانستان از نظر اقتصادی سود بسیاری را عاید ناشران ایرانی می‌کند و همچنین موجب می‌شود وضعیت نویسندگان و پدید آورندگان آثار در حوزه‌های مختلف هم بهبود یابد. از طرف دیگر مردم افغانستان هم، به کتاب در حوزه‌های متنوع چون آموزشی، پزشکی، ادبی و... نیاز دارند.

اگر ما این نیاز را برآورده نکنیم لاجرم دست خودشان را به سوی کشورهای دیگر دراز خواهند کرد. باید بدانیم، موضوع همزبانی ما با کشور افغانستان امتیاز خیلی بزرگی است که نمی‌توان از آن صرف نظر کرد. به همین منظور مراوده ما کشور افغانستان هم موجب می‌شود زبان فارسی که هویت قومی ما است، تقویت شود و هم از نظر اقتصادی سود زیادی را عاید ما کند.

وی افزود: به طور کلی نمایشگاه این دوره از نظم و زیبایی بیشتری برخوردار است. همچنین نقیصه‌هایی در فضا داشت که باید برطرف شود. امیدوارم امسال ،سالی باشد که مسئولین فکر جدی برای مکان نمایشگاه کتاب کنند.

راضیه تجار:اگر نمایشگاه کتاب تهران به دست بخش خصوصی بیفتد و ملعبه‌ای از کار در بیاید، یقینا جالب نیست.

***حمید رضا شاه آبادی: در حال حاضر ۸۰ درصد کتاب‌هایی که در افغانستان مورد استفاده قرار می‌گیرد کتاب‌های چاپ ایران است.**

*** احمدشاکری: در سیاست گذاری ها باید جایگاه نمایشگاه را بسته به اقتضائات فرهنگی در ایران اسلامی تعریف کنیم و افقی را برای نمایشگاه تنظیم کنیم، متاسفانه تا کنون افقی تنظیم نشده است.**

راضیه تجار نویسنده کتاب «محبوبه صبح» واگذاری نمایشگاه کتاب به تشکل‌های خصوصی را نیازمند کار کارشناسی مناسب دانست و گفت: در حقیقت بعضی موضوعات احتیاج به کارشناسی دارد و ورود به قضیه از جانب کسانی باید باشد که در آن خصوص صاحب نظر هستند. نمایشگاه کتاب تجربه سال ها یی است که از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اتفاق می‌افتد و دولت هم از آن حمایت می‌کند و جواب هم گرفته است. حالا اگر نمایشگاه کتاب تهران به دست بخش خصوصی بیفتد و ملعبه‌ای از کار در بیاید، یقینا جالب نیست.

این نویسنده افزود: باید کار شناسی دقیقی در روند برگزاری نمایشگاه صورت گیرد تا برگزاری و اجرای دقیق‌تر پیش رود و به گونه‌ای نباشد که محدودیت‌هایی برای نویسندگان ارزشی نویس و...به وجود آید و گروه خاصی در اجرای نمایشگاه دخالت داشته باشند. برای واگذاری نمایشگاه به تشکلهای خصوصی، باید کارشناسی و فکر قوی باشد که البته بعید می‌دانم. باید در صدد اصلاح روند فعلی اجرا و برگزاری نمایشگاه که سال ها در پیش گرفتیم، باشیم.

تجاردرباره دستاورد فرهنگی بین کشور ایران و افغانستان گفت: زبان مشترک وفرهنگ و رسوم نزدیکی بین دو کشور است. تعامل با افغانستان نتایج فرخنده‌ای در پی دارد .

وی عنوان کرد: نویسندگان افغانستان از ایران بهره خوبی بردند و بعضی از آنان در ایران انتشارات زدند. ولی آن طور که باید این ارتباط برقرار نشده است. این موضوع از آموزش داستان نویسی گرفته تا سفر به کشور افغانستان. سفر به افغانستان و دیدن این کشور می‌تواند سوژه جالبی برای نویسندگان ایرانی باشد. این تعامل دو سویه باید بیشتر از این حجم باشد و کسانی هم باید بانی این کار شوند. متاسفانه گاهی می‌بینیم نویسنده‌ای که سه بار به افغانستان با امکانات دولتی سفر کرده است برای چهارمین بار هم می‌رود. این دایره باید وسعت پیدا کند و این ارتباط غنی‌تر شود .

احمد شاکری نویسنده و منتقد ادبی با اشاره به اینکه در طول ادوار برگزاری نمایشگاه دچار نوعی اکنون اندیشی هستیم گفت: نکته‌ای که خیلی مهم است سیاستهایی است که باید برای نمایشگاه کتاب لحاظ شود. مقوله‌ای مثل مکان نمایشگاه کتاب، ما را از موضوعات دیگر باز داشته است. در حقیقت فضای فکری جامعه، اهالی هنر و ادب باید به مسایل مهم تری از موضوع مکان نمایشگاه کتاب بپردازند .از جمله این نکات ؛ نمایشگاه کتاب چه جایگاهی در کلیت فعالیت‌های فرهنگی ما به خصوص در حوزه کتاب و کتاب خوانی دارد و قرار است نمایشگاه کتاب چه خلأیی را پر کند ؟

این نویسنده با اشاره به اینکه نمایشگاه کتاب تهران در شرایط فعلی تبدیل به بازار فروش و عرضه کتاب شده و نه بستری برای تعاملات فرهنگی، گفت: یکی از مسئولین مرتبط هم تاکید کرده بودند که اشکالی در این نمی‌بینند که نمایشگاه کتاب فروشگاه و بازاری برای عرضه کتاب باشد. به نظرم بدیهی است که برنامه‌ریزی در حوزه کتاب علی القاعده برای موضوع عرضه و دسترسی به کتاب و تبلیغ آن،راهکارهای ارزان قیمت و راهکارهای نافذ و دقیق تری دارد. در حال حاضر شبکه‌های مجازی در دنیا، سایت‌هایی برای فروش و عرضه و تبلیغات کتاب دارند. به این معنا که شخص متقاضی می‌تواند در اسرع وقت کتاب مورد نظر خودش را خریداری کند. اگر دغدغه ما واقعا در این دو حوزه به نحو ساده‌تر و دقیق‌تر و کاربردی‌تر حل شود(که قابل حل شدن هم هست) این سوال پیش می‌آید که نمایشگاه برای چه چیزی برگزار می‌شود ! برگزاری آن هزینه قابل توجهی را تحمیل به دولت می‌کند. وی ادامه داد: باید یک شبکه توزیع دقیق کتاب و قابل دسترسی داشته باشیم تا دانشجویان و علاقه‌مندان به کتاب به آن مرتبط باشند و حتی اگر کسی در نقاط مرزی کتابی را تقاضا دهد، آن را به سادگی دریافت کند. حال این سوال عنوان می‌شود که چرا شخصی یک سفر طولانی را از یک شهر دور و حتی در تهران داشته باشد تا در نمایشگاه حضور یابد و کتابی که می‌خواهد پیدا و بخرد. و برای اینکه از انتشار کتاب‌های جدید مطلع شود به نمایشگاه بیاید ؛ این معقولانه نیست.

شاکری از ترسیم افقی برای نمایشگاه سخن گفت و افزود: در سیاست گذاری ها باید جایگاه نمایشگاه را بسته به اقتضائات فرهنگی در ایران اسلامی تعریف کنیم و افقی را برای نمایشگاه تنظیم کنیم، متاسفانه تا کنون افقی تنظیم نشده است. با توجه به اینکه نشر در دنیا به سمت نشر الکترونیک پیش می‌رود دیگر نیازی نیست که برای تبلیغ کتاب و اطلاع رسانی در زمینه کتاب کسی وارد نمایشگاه شود و غرفه به غرفه سر بزند و از تازه‌های نشر مطلع شود. اگر این اتفاق بیفتد برگزاری نمایشگاه به شیوه فعلی واقعا غیر کارآمد است.

نویسنده کتاب "انجمن مخفی" ماهیت نمایشگاه کتاب در دنیا را بستری برای تعاملات فرهنگی عنوان کرد و ادامه داد: در نمایشگاه‌های دنیا میان ناشران و نویسندگان، بحث اقتباس و فروش و رایت کتاب در حوزه سینمایی و تصویری و نمایشی از کتاب و معاملات دیگر در حوزه کتاب مثل رونمایی ها و بحث ترجمه کتاب و مباحثی که به صنعت نشر بر می‌گردد، مطرح است.

احمد شاکری در مورد واگذاری نمایشگاه کتاب تهران به بخش خصوصی گفت: اگر نمایشگاه کتاب تهران به بخش خصوصی واگذار شود، می‌تواند افقی برای نمایشگاه باشد اما این موضوع به زودی محقق نمی‌شود. دولت در طول چندین سال گذشته به شدت درگیر برگزاری و تصمیم‌گیری درباره نمایشگاه بوده است. باید گفت در روند برگزاری نمایشگاه کتاب باید ارگان‌های مختلف در آن دخیل باشند و اینکه واگذاری نمایشگاه به بخش خصوصی چه مشکلی را از نمایشگاه کتاب می‌تواند حل کند، به نظرم محل تامل دارد!

این نویسنده در مورد دستاورد فرهنگی میان دو کشور ایران و افغانستان گفت: با توجه به اینکه افغانستان درگیر جنگ‌هایی بوده و در حوزه اقتصادی و علمی دارای عقب ماندگی است ؛ شاید این تلقی به وجود آید که کشور افغانستان آورده چندانی در زمینه تولید و عرضه کتاب برای ایران ندارد و تعاملی بیشتر یک سویه است اما در بخش ادبیات آنچه که مهم است افغانستان به لحاظ فرهنگی کشور بکری است. کشوری که بسیاری از آیین ها و پایبندی‌های بومی و فرهنگی در آن هنوز پررنگ است. ادبیات افغانستان به لحاظ زبان بسیار قوی است .آثاری که نویسندگان افغان چه در کشور ما چاپ کردند چه در کشورهای دیگر دنیا ؛ نشان دهنده این است که این ادبیات ظرفیت‌های بسیار بالای روانی و تصویری و مخیل دارد.

شاکری افزود: تعامل ایران با افغانستان باید فراتر از سطح کتاب، نشر و عرضه کتاب باشد. این تعامل باید به سمتی برود که در سطح زبان فارسی ادبیات ایران را غنی کنیم. تعداد واژگانی که در فارسی دری افغانستان استفاده می‌شود، بسیار چشمگیر است. مجموعه سفرهایی نویسندگان و اهالی ادب و هنر ایران به افغانستان می‌تواند زمینه‌ای برای تولید آثاری مرتبط با افغانستان شود.

شعر

■ دو سروده ازرضا اسماعیلی

ای علی ،ای خوب ...!

ای علی،ای ارتفاعت تا خدا
بی نهایت، بیکران، بی‌انتها
ای علی،ای همسر بانوی آب
جلوه ی حق، اسم اعظم، نور ناب
ای علی،ای خوب،ای تنهاترین
ای ملایک با نگاهت همنشین
ای علی،ای آفتاب حق سرشت
ای قسیم روشنی‌های بهشت
ای فراتر از تصور، ازخیال
بحر عرفان، آفتاب بی‌زوال
ای تو خورشید نهان در زیر ابر
کوه علم و کوه حلم و کوه صبر
چون تو مردی نیست در این روزگار
هیچ تیغی نیز، همچون ذوالفقار
جان ما را کن ز عشقت منجلی
ای فدایت جان عالم، یا علی

ای امام اول آیینه ها ...

ای امام اول آیینه ها، لبخندها !
ترجمان قلب‌های ما، پل پیوندها
ای شکرخند تو شیرین‌تر ز مضمون عسل
از تو شیرین می‌شود طعم"غزل - لبخند" ها
تا ابد شیرینی خود را-به لبخندت قسم -
وام می‌گیرند از شهد لبانت قندها
واژه ها در فصل شیرین لبانت مانده اند
واژه ها شیرین شیرین اند، از گلخندها
واژه ها در وصف تو بسیار می‌گویند وهیچ !
واژه ها در وصف تو، درگیر چون و چندها
ای غدیرستان چشمت، قبله ی خورشیدها !
می‌شود پیروز نورت بر همه ترفندها
من یقین دارم امیر نور، حق مطلقی
فارغ از هر گونه اما و اگرها، چندها
می‌گذارم سر به پای ذوالفقار بیعت ات
فارغ از تهدیدها و بی خیال پندها
ای بلندای نگاهت تا خدا ! تقدیم کن
سربلندی را به روح عاشق الوندها
این"غزل - لبخند" را تقدیم نورت می‌کنم
فصل لبخندت مبارک بر ارادت مندها

ناشران افغان تاکید کردند :

ضرورت تعامل میان ناشران ایرانی و افغان

امسال افغانستان در جشن کتاب بیست و هفتم ، مهمان ویژه بود .با ناشران افغان گفت و گویی کرده ایم که می‌خوانید:

هادی سجادی، مدیر موسسه رو به فردا در زمینه علمی، فرهنگی و دیجیتال فعالیت دارد. این موسسه کوچک فرهنگی موفق به طراحی نرم افزاری حسابداری سیب شده است که قابل استفاده در فروشگاه ها است .

این مدیر فرهنگی درمورد فعالیت‌های این موسسه گفت: در حال حاضر کتابخانه‌ای را طراحی کردیم که بالغ بر دو هزار کتاب با موضوع کامپیوتر دارد و مقالات زیادی در خصوص کامپیوتر که دانشجویان افغان نوشته اند. همچنین لغت نامه " شمالک " به معنای نسیم است که ۱۴ هزار لغت و هفت هزار اصطلاح عامیانه فارسی دارد برنامه نویسی آن با دوستان خودمان بوده است.

وی به عنوان ویژه این دوره از نمایشگاه اشاره کرد و در مورد تعامل فرهنگی دو سویه و دستاورد آن گفت: شاید در این سخنم سنت شکنی کنم، شما می‌توانید آن را اصلاح کنید. مهمان ویژه نمایشگاه شدن برای ما ناشران افغان دلگرم کننده است. به لحاظ اینکه سال قبل در بخش بین‌الملل سالن D بودیم، تهویه مناسبی نداشتیم اما امسال جای خوبی بین دوستان و ناشران ایرانی به ما دادند.

سجادی برنامه‌های فرهنگی بین دو کشور را در حد تفاهم نامه بر روی کاغذ عنوان کرد و ادامه داد: برنامه‌های فرهنگی بین دو کشور حد تفاهم نامه بوده است و کار خاصی عملا نداشته ایم.

وی درباره ارتباط با ناشران الکترونیک ایرانی حاضر در نمایشگاه گفت: خوشبختانه نیمی از خریداران محصولات ما دوستان ایرانی بودند. اما شناخت و دید ضعیفی نسبت به ما دارند و فکر می‌کنند ما هنوز قشر پایین جامعه هستیم. اما این نمایشگاه موجب شد دید برخی نسبت به ما عوض‌شود.

این ناشر الکترونیک ادامه داد: تمایل بسیاری داریم با ناشران ایرانی ارتباط برقرار کنیم چون ایران در زمینه علم اگر نگوییم ۱۰۰ سال، حداقل ۱۰ سال از افغانستان جلو است. برای ما انتقال تجربیات مفید است اما متاسفانه دنیا، دنیای منفعت و سود است. ناشران الکترونیک و دیجیتال ایرانی که در نمایشگاه شرکت می‌کنند، با دست پر به نمایشگاه می‌آیند و هزینه گزافی می‌کنند. ولی ما یک گروهی هستیم که چهار سال است به فعالیت نشر دیجیتال پرداختیم و به عنوان شغل دوم به آن نگاه می‌کنیم چون پشتیبان مالی نداریم و هیچ کدام از دوستان ایرانی و افغان به کار ما بها نمی‌دهند. ورود ما به این کار در حد علاقه شخصی و دغدغه ذهنی است. ما خوشحال می‌شویم از تجربیات دوستان ایرانی استقبال کنیم.

این دانشجوی مهندسی نرم افزار افزود: متاسفانه دید بدی نسبت به جامعه افغانستان شکل گرفته که می‌خواهند افغانستان را کشوری عقب افتاده نشان دهند. صحیح است که ۷۰ یا ۸۰ درصد جامعه ما بی سواد و کم سواد هستند اما ما نخبگان زیادی حتی در ایران داریم. فرضا خانم محبوبه احمدی رتبه ۱۳ بیوشیمی کارشناسی ارشد را در کشور دارند. با این جو تبلیغاتی منفی که علیه ما در دنیا و اینجا وجود دارد حتی مهاجرین افغان دوست ندارند به کشورخودشان باز گردند .

هادی سجادی هدف از شرکت خود در این دوره از نمایشگاه گفت: امسال سعی کردیم با حضور در نمایشگاه کتاب تهران، به مردم افغانستان بگوییم که ما می‌توانیم. بنابراین گام عملی برداشتیم و فقط در حد یک نشست و جلسه نبود. بستر این کار را داریم فراهم می‌کنیم که در کشور خودمان این کارها را انجام دهیم. به عنوان یک جوان بدون هیچ پشتیبانی همین کار فعلا از دستمان بر می‌آمد.

این دانشجوی مهندسی نرم افزار به کارکرد رسانه ها در ایران و کشورهای دیگر اشاره کرد و گفت: رسانه‌های کشورهای اروپایی چون آلمان و سوئد، ایرانی را یک تروریست نشان داده اند. چون این چیزی است که دولت از رسانه هایش خواسته است. در حال حاضر در ایران مردم افغان به عنوان قشر کارگر دیده می‌شوند . حال سؤال من این است که چرا ۲۰ درصدی که در ایران دانشجو و نخبه هستند، دیده نشده اند. من از شما به عنوان یک رسانه این توقع را دارم که اخبار درست را منتشر کنید.

سجادی با اشاره به مشکلات داخلی وخارجی افغانستان گفت: دولت به خاطر مسایل مختلف برای نشر و فرهنگ نمی‌تواند وقتی را صرف کند ،این امری غیر ممکن است. شما نگاه کنید طرف دیگر این سالن نمایشگاه ناشران افغانی هستند که از داخل افغانستان با سرمایه خودشان آمدند چون دغدغه نشر داشته اند. ناشران افغان هر سال در نمایشگاه حضور می‌یابند تا چند روز اول نمایشگاه هنوز کتاب هایشان در ترازیت می‌ماند و نه مشکلشان از داخل نمایشگاه کتاب و نه خارج آن پیگیری می‌شود. هرسال همین موضوع وجود دارد.

محمد سرور رجایی نیز با اشاره به اشتراکات فرهنگی ایران و افغانستان گفت: دو کشور در موضوع مذهب و سنتی یکی هستند. اگر به صحبت‌های فرهنگی و سیاسی ما بین دو کشور دقت کنیم ؛ همیشه از یگانگی و اشتراکات فرهنگی و... سخن رفته است. بعضی از اتفاق ها برای پیوند دو کشور صورت گرفته است که اگر این اتفاق ها برجسته سازی شود منجر به روز آمد کردن ارتباط دوسویه دو ملت می‌شود. یکی از این اتفاق ها در شرایط فعلی شهدای دفاع مقدس دو کشور در جنگ هشت ساله است. شهدای جنگ تحمیلی که در کنار برادران ایرانی خود شهید شدند و شهدای ایرانی که در جنگ افغانستان شهید شدند. امروز ملت ما این شهیدان را نمی‌شناسند.

محمد سرور رجایی

سید مصطفی حسینی

عبدالهادی احراری

هادی سجادی

این شاعر در پاسخ به این سوال که ؛ چگونه می‌توانیم این افراد را بشناسانیم گفت: امسال با توجه به اینکه افغانستان مهمان ویژه بود از این موقعیت استفاده کردیم و غرفه‌ای را برای شهدای افغان دفاع مقدس آماده کرده ایم. اگر مردم ما به مسائل ارزشی دقت و توجه کنند باعث نزدیکی و پیوند بیشتری می‌شود. من معتقدم از مرزهای جغرافیایی و فکری بین دو کشور به یک خون شریکی (شهادت) رسیده ایم. خون یک رزمنده افغان و ایرانی در کنار هم مخلوط شد در سنگرهای ایرانی و سنگرهای افغانستان ؛ تا بتواند نهال سرسبز اسلام را آبیاری کنند. شهدا به ما می‌گویند ما هستیم و شما به یاد ما باشید.

محمد سرور رجایی با اشاره به انتشار ویژه نامه‌ای برای شهدا افزود: یک ویژه نامه‌ای برای شهدای جنگ تحمیلی در آورده ام. در این ویژه نامه بخشی از شهدای دفاع مقدس را معرفی کردیم که در کجا شهید شدند و چه وصایایی داشته‌اند و... در حقیقت بیشترین هدف این ویژه نامه اطلاع رسانی و آگاهی بخشی بین مخاطب ایران و افغانستان است. افغانستانی ها در روزهای بسیار سخت و پر مخاطره ایران در کنارشان بودند و امروز که در کنار هم هستند انصاف نیست که دچار نامهربانی شوند.

سید مصطفی حسینی ،عضو هیئت اتحادیه ناشران افغانستان از دستاورد فرهنگی میان دو کشور این چنین سخن گفت: حدود سه قرن است که حصارهایی میان ایران وتاجیکستان و پاکستان و افغانستان ایجاد شده است. الان ناشران تلاش دارند این ارتباط را برقرار سازند. بنابراین با افزایش ارتباطات فرهنگی، شناخت و آگاهی میان دو کشور بیشتر می‌شود. در حقیقت خیلی از مهاجران هیچ اطلاعی از کشور خودشان ندارند و تصویر ذهنی شان از افغانستان خراب است و همین طور ایرانی ها. نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران تنها راهی است که این ارتباط دو سویه را برقرار می‌کند. این راهرو به ناشران افغان اختصاص دارد ؛ در سمت راست راهرو ناشرانی هستند که ازداخل افغانستان آمده‌اند که به عنوان کوچه فرهنگی افغانستان نام گذاشته ایم .در سمت چپ راهرو موسسات فرهنگی ،گروه ها و انجمن‌هایی که در ایران بین مهاجران فعالیت می‌کنند. شش ناشر به نمایندگی از طرف همه ناشران افغانستان آمده اند.

حسینی تاثیر جنگ ها برکشور افغانستان را هم مثبت و هم منفی ارزیابی کرد و گفت: در حالت منفی ؛ بسیاری از زیر ساخت‌های فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و... از بین رفت. قبل از سال ۱۳۵۰ افغانستان، کشورمان حدود ۲۰ سال یکی از منابع تولید نشریات و مجلات در خاورمیانه بود و کتاب‌هایی که در این دوره به چاپ رسید منابع و بازتاب‌هایی است که در تمام کشورها مورد استفاده بود و این تقریبا از بین رفت. و از جهت مثبت ؛ بسیاری از مردم افغانستان به همه کشورهای دیگر مهاجرت کردند و با فرهنگ‌های دیگر آشنا شدند و الان که به کشور خودشان با کوله باری از تجربه برگشته‌اند و به بازسازی پرداخته‌اند. درواقع یک راه ۱۰۰ ساله را در زمان کوتاه تری طی کردند. من حدود ۲۴ سال در ایران زندگی کردم و الان از تجربیاتم در افغانستان بهره می‌برم .

عبدالهادی احراری، مسئول انتشارات احراری عنوان کرد: ما از ناشرین و متخصصین ایران تشکر می‌کنیم که سال‌ها ما در راستای هنر و فرهنگ یاری دادند. ناشران ایران تلاش دارند که ناشران افغان را رشد دهند تا بتوانیم در نمایشگاه‌های مختلف دنیا شرکت کنیم .

عضو هیئت اتحادیه ناشران افغانستان با اشاره به حضور ۸۰ کشور جهان و زبان خارجی در افغانستان گفت: کشورهای خارجی نمی‌خواهند، زبان فارسی گسترش یابد. ما دو کشور همسایه هم زبان و هم دین هستیم. ناشران ایران و افغانستان خواستار ارتباط فرهنگی بین دو کشورند. ناشران در ایران قوی عمل می‌کنند و دولت از آن‌ها حمایت می‌کند . اما در افغانستان نه دولت و نه ملت به ناشران اهمیت نمی‌دهد. ملت افغانستان هنوز این موضوع را نمی‌دانند کشوری که فرهنگ نداشته باشد، هیچ وقت پیشرفت نمی‌کند .

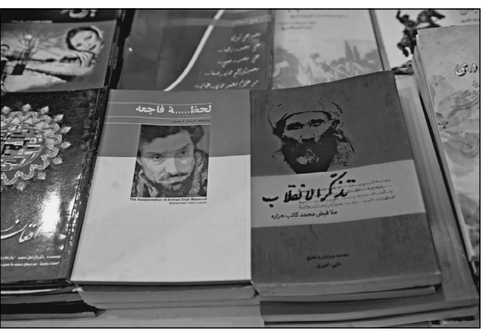

وی ادامه داد: فرهنگ‌های بیگانه در افغانستان کوشش دارند زبان فارسی را از بین ببرند و زبان‌های اروپایی را جایگزین زبان ما کنند. دفاتری که اروپایی ها در افغانستان زده‌اند افرادی را به عنوان کارمند برمی گزینند که زبان خارجی بدانند و دو هزار دلار حقوق می‌دهند. و این موضوع باعث می‌شود که مردم افغانستان تشویق شود که زبان بیگانه را یاد بگیرد .ما کشورهای فارسی زبان باید دست به دست هم دهیم و کوشش کنیم یکدیگر را در راستای فرهنگی تقویت کنیم تا زبان فارسی از بین نرود.

علیرضا نظری مدیر موسسه نرم افزاری امید میهن که در نشر دیجیتال افغانستان فعال است ،در مورد فعالیت‌های این موسسه گفت: نرم افزارهایی که عمدتا تولید می‌کنیم ؛ نرم افزارهایی هستند که برای مهاجرین افغان قابل استفاده است و هم برای دوستان ایرانی مان. مثلا نرم افزار دایره المعارف افغانستان که حاوی اطلاعاتی از افغانستان و مشاهیر آن و تاریخ و اطلاعات عمومی آن است.

وی افزود: نرم افزار دیگری هم داریم که لغت نامه فارسی دری به فارسی روان که شامل سه هزار لغت است.

نظری در مورد اینکه چرا زبان فارسی دری در افغانستان دست نخورده باقی مانده است، گفت: اگر دقت کنید تاجیکستان هم چون افغانستان گویش می‌کند. زبان فارسی امروز در ایران زبان فارسی پهلوی است که با زبان عربی و زبان پهلوی آمیخته شده است. فقط در ایران فارسی دری تغییر کرده است. ۳۰ تا ۴۰ درصد مردم افغانستان به پشتو صحبت می‌کنند. و قوم‌های مرکزی و شمال افغانستان به فارسی دری گویش می‌کنند.

این ناشر از حجم کتاب و کتاب خوانی در افغانستان گفت: این موضوع بستگی به منطقه جغرافیایی افراد دارد. در جاهایی که جنگ و ناامنی در آنجا بیشتر است، فرهنگ در سطح پایینی است و بالعکس .